

fin Saand og tilveiebringe nye Regler, Regler af saadan Natur for Forelesningernes Afholdelse ved Universitetet, at de ville være istand til at medføre Forkortelse af Studietiden og navnlig Overflødiggjørelse af Manubuktionsvæsenet. — Til Udgiftspost 2. a. og b. under Kommunitetet findes et Endringsforslag om Understøttelse til Studerende, som jeg ikke har Noget at bemærke til. Der findes vel i Betænkningen en lille Bemærkning fra Mindretallets Side, men jeg finder ingen Anledning til at dvæle videre ved dette Punkt. Forslaget er da ogsaa tiltraadt af hele Udvalget. — Derefter gaar jeg over til Sorø Akademi. Endringsforslaget Nr. 68: Undervisningsapparater til Grenaa private Realskole, tror jeg, er tilstrækkelig motiveret i Betænkningen ved Ministerens Skrivelse, saa jeg behøver ikke at gaa nærmere ind derpaa. Jeg skal derfor ved hele denne Afdeling af Kultusministeriets Budget, Sorø Akademi, indskrænke mig til at omtale de Sager, der findes omtalte i Betænkningen. Det er da navnlig Spørgsmaalet om Fordelingen af Summerne til Højskolerne. Udvalget har, som ærede Medlemmer ville kunne se af Betænkningen, modtaget en Beretning om den direkte Fordeling til Højskolerne, og den er ledsaget af de af Ministerens Konsulent, Dr. Steenstrup, indsendte Bemærkninger. Jeg skulde ikke dvæle nærmere herved, dersom der ikke i disse Bemærkninger fandtes et Par Punkter, som Udvalget, i hvert Fald dets Flertal, ikke er ganske enig med Ministeren og hans Konsulent i. Det fremgaar nemlig af denne Betænkning fra Dr. Steenstrup, at den samlede Sum er fordelt efter de af Ministeren ifjor givne Regler. Jeg skal lase dem op. Den første lyder saaledes: Der gives enhver Højskole, der i Finantsaaret 1878—79 har haft mindst 12 Elever over 15 Aars Alderen til et Kursus, 300 Kr. Den anden Regel lyder saaledes: Det øvrige Beløb fordeles mellem disse Højskoler efter Hensyn til det gjennemsnitlige Elefantal og Undervisningens Bærlighed, med Undtagelse af — dette er den tredje og sidste Regel — et Beløb paa 15,000 Kr., som fordeles efter Hensyn til Skolernes Formaal, Afstyning, Behov m. v. — Efter disse Regler er Fordelingen slet i høi Grad nøiagtigt og samvittighedsfuldt, men det Spørgsmaal er opstaaet: Hvoraf skal de 3,000 Kr. — 2,000 Kr. til Honorar og 1,000 Kr. til Rejsegodtgjørelse etc. — som vedkommende Bistandsmand — saaledes hedder han jo nu — faar af Ministeren, udredes? Dr. Steenstrup er af den Mening, at de bør udredes af den Sum, der ligger udenfor de 15,000 Kr., at de ikke bør tages af den Sum, der er stillet til Ministerens frie Raadighed, men derimod af den, der skal fordeles i Genhold til de første Regler om Elefantal, Besøg osv., og motiveret dette blandt andet med den Bemærkning, at de første Regler eller overhovedet disse Regler ikke kunne betragtes som egentlig bindende. Han siger nemlig: „Reglerne

under 1 og 2 skjønnes ikke at kunne tages som andet end en Norm i Almindelighed, ikke strengt efter Bogstaven“. Deri kunne vi ikke være enige med ham. Jeg veed ikke, om Ministeren er det. Han har fulgt hans Indstilling, men vi se ikke, hvorvidt han er enig med ham eller ikke, og navnlig kunne vi ikke se det af den Grund, at Reglerne iaar ere fulgte strengt efter Bogstaven i alle andre Henseender. Men der er i alt Fald en Sætning, som Udvalget allerede nu paa Forhaand maa neblægge Indsigelse imod, nemlig, at disse Regler ikke skulde betragtes som strengt bindende efter Bogstaven. Med Hensyn til selve Udredelsen af Summen, om den uden Hensyn til denne Argumentation skulde afholdes af den først beregnede Sum eller af de 15,000 Kr., har Udvalget ikke stillet sig paa noget bestemt Standpunkt, men kan ganske vist ikke erkende det for rigtigt, at den tages — det tror jeg i hvert Fald, Flertallet vil erkende — ubelukkende af den Sum, der ligger udenfor de 15,000 Kr., men en egentlig Fordring om blot at tage den af de 15,000 Kr., stiller Udvalget ikke for Diebliffet. Jeg tror, det vilde være ønskeligt, om man kunde komme til en Forhandling med den ærede Minister derom, maaste mellem 2den og 3die Behandling, og da opnaa Enighed med ham, maaste om at dele Summen saaledes, at Noget falder paa de 15,000 Kr., Noget paa de andre Penge. Jeg skal blot nu gjøre opmærksom paa det, fordi man i Udvalget ikke har været enig med Dr. Steenstrup i, at de 15,000 Kr., som ere stillede til Ministerens Raadighed, skulde holdes fuldstændig fri for Bidrag til den Hjælp, som Ministeren dog væsentlig bruger til Uddelingen af de 15,000 Kr.; thi det er ganske vist, at Dr. Steenstrup gjør noget Arbejde og navnlig endel Regne- og Skrivearbejde med Hensyn til Uddelingen af den øvrige Sum, men dette er dog det mindre kostbare Arbejde; det egentlig byrdefulde Arbejde, som paahvoiler Dr. Steenstrup, er at hjælpe til Uddelingen af de 15,000 Kr., og Dr. Steenstrup fungerer, som han altid har fungeret, saalænge han har været ansat i Ministeriets Ejensete, i denne Henseende som Ministeriets Raadgiver og Fordeler. Forøvrigt har han jo anvendt sin Indflydelse som Tilsynsmand — ja, her er han virkelig Tilsynsmand — paa en Maade, som man ikke kan beklage sig over. Det er jo ikke sagt dermed, at Alle ere enige om at godkjenne den Maade, hvorpaa Fordelingen er slet, thi det er klart, at Dr. Steenstrup arbejder paa at fremme et bestemt Maal, nemlig at Undervisningen ved Højskolerne bliver en virkelig Kundskabsundervisning — om dette er rigtigt, skal jeg ikke udtale nogen Mening om; Alle billige jo ikke, at Sagen tages paa denne Maade — men under alle Omstændigheder tror jeg ikke, at Nogen har Ret